

Đêm trước tết Mậu Thân

Sao tự nhiên thờ người ra vậy, Trung?”. “Tôi không biết...”.

Trung đáp tỉnh bơ, trong khi đôi mắt anh có vẻ buồn, nhìn chăm chăm vào ngọn đèn dầu leo lét. Ly rượu để đứng run rẩy, tưởng chừng như sắp đổ đến nơi; lúc nghiêng bên này, lúc nghiêng bên kia nhưng lạ kỳ thay, nó vẫn đứng yên trên hai nẹp tre tạo thành gờ sóng đã đen bóng lên theo thời gian.

Đêm của những ngày cuối tháng chạp trôi chậm rãi trên bầu trời Bến Tre bằng một màu đen kịt phía vườn cây. Chỉ có sao là sáng. Sáng lạnh lẽo và xa xăm, cô độc. Nhưng mà Trung thêm trắng. Đã bao lâu rồi anh rất thêm được trông thấy ánh trăng. Nhưng trăng lúc nào cũng là kẻ thù cho công việc của anh. Cũng như ngay bây giờ đây nếu có trăng thì hay quá. Anh sẽ chui vào trong chiếc nóp, thò đầu ra, mê mải ngắm nó và tận hưởng luồng không khí trong lành, mát dịu.

Gió chướng lướt phần phạt qua những tàu lá dừa, lá chuối, mang theo hương vị của ngày tết gần kề. Bất giác, Trung cảm thấy lòng mình như pha trộn giữa bao nhiêu luồng xúc cảm. Nó vừa bồi hồi, vừa nuối tiếc, vừa sung sướng, vừa trống rỗng, chéch choáng say. Nói thật lòng, mỗi khi chuẩn bị cho một trận đánh lớn là anh đều mang tâm trạng như vậy. Và dĩ nhiên, tâm trạng ấy lúc nào cũng phải giấu thật sâu, thật kín vào tận đáy lòng.

“Sao cứ thờ người vậy? Nhớ nàng hả?” - Long hỏi sau khi ngả người trên võng và chăm chú nhìn bạn - “Gần chục năm mới gặp, uống rượu với ông chán chết. Con người hay đàn, hay hát của ông đâu rồi, Trung? Mấy thằng giặc điên cứ cho tàu chạy qua chạy lại trên sông điếc cả con ráy. Bữa nào ông làm cho nó câm họng cái coi!”.

“Để ẹt. Xong trận này sẽ tính sổ tới tụi nó” - Trung trở lại vẻ linh hoạt thường ngày - Ông cứ ở lại mà chộp, mà viết. Nhưng nhớ là đừng có đả động gì đến tên tôi là được rồi. Rượu quê mình ngon chứ, Long? Hôm nào ông về tôi sẽ gọi cho tụi bạn mình ở R vài can uống chơi”.

“Mở miệng ra là rượu, hèn chi... Mà thôi, rượu thì rượu nhưng ông nổi tiếng lắm mà ông không biết đó, Trung à. Nàng của ông sao rồi?”.

“Thấy tàu bè của nó đậu kín mấy con sông đẹp của mình, tức khí bực chơi vậy mà, nổi tiếng cái gì” - Trung đỏ mặt khi có ai đó khen mình - “Cho tôi đánh dưới nước thì còn tạm tạm chứ nếu xách tôi đánh trên bộ thì cũng như con cá mắc cạn thôi. Nổi tiếng cái gì. Người nào việc đó”.

“Nàng của ông sao rồi?”.

“Ông húp thêm miếng cháo dần bụng. Cứ thoải mái đi, ở đây êm lắm, tụi nó không dám mò tới vùng mình đâu. Tụi đàn em tôi cũng ém vòng vòng đây. Chưa chi đã nằm, sợ say sao?”.

“Thì ông cũng ngả lưng cái đi, ngồi suốt, từ đầu hôm đến giờ rồi. Mình vừa nằm võng, vừa nói chuyện tào lao, thú hơn. Nàng của ông sao rồi?”.

“Cũng vậy”.

Long đưa mắt nhìn bạn. Hình như Trung có điều gì đó muốn nói, nhưng rồi lại thôi. Chơi thân với nhau từ thuở thiếu thời nơi làng quê Long Mỹ, anh thừa biết tính Trung. Điều gì Trung muốn nói thì nói, không sợ ai, còn không muốn nói thì thôi, chẳng ai ép buộc được. Sống nghiêm khắc với chính mình đã quen, đôi khi Long thậm nể phục cách sống của Trung. Đó là cách sống của một con người có chút gì đó phiêu lưu mạo hiểm, một chút khí khái, một chút buông thả, một chút cô đơn và vừa có chút gì đó tài hoa. Đại khái là Long không tài nào nắm bắt được, cho nên tuy mang tiếng là bạn của nhau nhưng anh chưa có một bài viết nào về Trung, về những trận đánh vang dội trên sông Tiền, sông Hàm Luông... đã làm cho bọn Mỹ - ngụy choáng váng. “Mày chỉ biết viết về những con số thôi, Long à - Long thậm nghĩ - “Chỉ là những con số khô khan thôi còn bóng hình thằng bạn mày thì lặn đâu mất tăm hơi”. Và Trung không thích điều đó, cho nên kiểu xưng hô mày mày, tao tao xưa kia bỗng dưng bị Trung thay bằng ông

ông, tôi tôi đến khô khan ở buổi trưa, lúc hai người tình cờ gặp lại nhau tại Giồng Trôm.

“Xong trận này ông biết tôi làm cái gì đầu tiên không?”.

Trung đột ngột cất tiếng sau khoảnh khắc lặng im, rồi anh tiếp luôn không chờ Long đáp. “Tôi sẽ tổ chức đám cưới với cô ấy, ngay tại tỉnh lỵ đang hoang. Trước mỗi trận đánh tàu ông biết tôi thường nhắm tên ai để lấy hên không? Là tên cô ấy. Nhắm đúng 101 lần. Và lần nào cũng thắng tụi nó xiểng niểng. Con khỉ. Mấy thằng giặc lớn đầu mà ngu: Cứ đậu xúm vô từng cụm như thế thì không cho về châu Diêm Vương cũng uống. Nói thì nói vậy chứ trước khi đánh trận nào tôi cũng đều hồi hộp như học trò đi thi chứ bộ. Nổi tiếng cái gì. Lớn gan cách mấy cũng phải hồi hộp. Mỗi lần gặp cô ấy tôi đều hồi hộp và nhất là có cái bệnh không chữa khỏi. Đồ mặt. Con khỉ. Đồ thì đồ miễn cô ấy còn nhớ mình là được”.

“Chắc nàng của ông đã lắm?”.

“Tôi không đại dột giới thiệu người yêu mình với một kẻ viết báo tởm tươp như ông đâu. Chừng nào thắng trận này, đám cưới tôi mới mời. Cô ấy không ở xa đây lắm đâu. ở gần sông Hàm Luông, tuốt miệt đầu trên cù lao Bảo. Tiếc là đêm nay không có trăng. Quen nhau mấy tháng cổ cho tôi hôn được 33 lần. Con khỉ. Chỉ hôn thôi, về tức không chịu được. Ông có bị vậy không?”.

“Hoài chứ gì”.

“Tụi bây nói nhỏ thôi, để tao ngủ!” - Má Tám từ trong nhà nói vọng ra.

Trung cười hề hề:

“Mấy thuở mới gặp bạn cũ, nói bậy cho đã miệng chút mà má”.

“Mày thì rượu vô là nói bậy, bị kiểm điểm hoài không tởn. Hồi chiều tụi con Sáu xóm dưới nó nhần, tối mới xuống đờn cho tụi nó ca” - Rồi má Tám cằn nhằn - “Bom với đạn không mà hát xướng nổi gì hồng biết”.

Trung nheo mắt nhìn Long, ra dấu nói chuyện nhỏ thôi. Đoạn, anh rót thêm một ly rượu sảng sảng và ực một hơi rồi chuyển sang cho Long.

Anh hỏi khẽ:

“Nói đến đâu rồi hả?”.

“Cái vụ tức...”

“Má ưà rầy chứ thương tụi mình lắm. Phải chi có thằng út ở đây nó nói sây cho ông nghe đã luôn. Cái thằng tướng nhỏ con, mặt đen như Bao Công hồi chiều chạy đi bắt cho mình mấy con cá lóc đó. Nó đánh tàu còn anh hùng hơn tôi, chỉ có cái tội ưà nhảy mũi bắt từ thành ra để nó lo chuyện bếp núc, Cái lần tụi tôi nhận lệnh đánh tàu ngoài vàm. Ca nô tuần tiểu của tụi nó cứ lướt qua, lướt lại, không xấp gần được, đành phải hợp tổ Đảng chớp chớp ngoảnh ngoài sông, tìm phương án khác. Đang hợp, thấy nó bịt mũi là tôi biết có chuyện. Tội nghiệp thằng nhỏ, đến hồi chịu không nổi phải hụp xuống để nhảy mũi. Lần ấy nó sặc nước muốn chết. Coi vậy chứ nó biết nhiều chuyện vui. Có viết báo gì sảng hỏi nó. Bạn bè với nhau mà uống giữ kè vậy? Làm nguyên lý cái coi. Cỡ đồ tôi mà xuống khu còn bị mấy ông tướng nhà mình vật chết, luôn...”.

Trung nói một thôi một hồi về chuyện những ngày anh được rút về khu, hoạt động trong miệt Hậu Giang. “ở đâu quen đó, đổi sang chỗ lạ nó cứ như bị hờ lưng sao đó” - Trung nói - “Như là...”. “Như là cộp xuống đồng bằng chứ gì?” - Long tiếp lời. Chuyện Trung tự động bỏ về quê thật ra anh cũng đã biết rồi. Và cũng có lúc anh thầm trách bạn. Nhưng mà tận trong thâm tâm, anh biết Trung không phải là một con người vô kỷ luật như vậy. Chẳng qua, những dòng sông nơi miền quê Bến Tre đã như là máu, là thịt của Trung. Anh nhớ có lần Trung nói, chỉ cần ngửi nước sông Hàm Luông thôi là đã có thể đoán được ngày mai trời mưa hay nắng, có lũ lớn về hay không và thậm chí biết được chính xác ngày tháng nào trong năm...

Những vì sao về khuya càng lúc càng như lùi xa hơn, sâu thăm thẳm. Chỉ còn ít hôm nữa là Tết đến rồi. Hiếm hoi lắm mới có những khuya chiến tranh quá yên tĩnh như thế này. Không còn nghe tiếng pháo gầm rú, không còn thấy những ngọn pháo sáng thi nhau bắn lên nền trời phía vùng giáp ranh, không còn nghe súng nổ rộ từng tràng phía Mỏ Cà, Hàm Long... Một sự yên tĩnh đến rợn người như người ngư dân

đi vào một vùng biển phẳng lặng và biết rằng một cơn bão sẽ ập đến, cuốn phăng tất cả.. Trung náo nức chờ đợi giây phút đó. Long náo nức chờ đợi giây phút đó. Cái giờ G mà tất cả mọi người trên dải đất Việt Nam này chờ đợi. “Mày sắp đuổi cổ bọn chúng đi được rồi đó, Trung à “ - Trung trầm nghĩ - “Và mày cũng sắp gặp lại nàng, người thôn nữ có mái tóc dài óng ả nơi xóm Đình ven sông. Lúc gặp lại nàng, câu đầu tiên mày thốt ra sẽ là gì nhỉ? Mày sẽ đường hoàng theo đường lớn mà đi, không còn phải lẩn tránh bọn lính chết tiệt kia. à, mà chúng phải quì móp trước mặt mày thì có” - Trung mỉm cười vu vơ trước ý nghĩ ấy của mình - “Gặp nàng chứ có mùi rượu nghe chưa - Anh bần thần nhớ lại lần anh uống say, bị nàng giả bộ đuổi ra khỏi nhà - “Và rồi mày cũng ngu. Mày đã đi thật. Đi biệt suốt cả năm trời. Mày tự giận mày, rồi mày hăm hờ sẵn lòng mảy mại trên sông mà đánh tới. Mày đánh cho chúng tan xác thì thôi để nơi phương xa nàng biết, là mày vẫn còn sống, vẫn còn nhớ nàng. Cấp trên phê, việc làm tuy có anh hùng đó nhưng tính tình bốc đồng, chủ quan, đánh mà không chờ lệnh lạc của ai cả. Vậy mà mày còn dám cười mỉm nữa chứ, bởi lẽ trong đầu mày chỉ có hình bóng của nàng. Điều mày về khu, mày đều tìm cách mò về đây để được gần nàng. Long xoay người sang nhìn Trung - “Chưa bao nhiêu tuổi đầu mà bày đặt nói chuyện một mình vậy cha?”.

“Ừ...”.

“Gió hình như càng lúc càng mạnh”.

“Ừ... Tôi đang nghĩ xem mình đánh trên bộ không biết, có thoải mái như đánh dưới nước không. Gió không che chắn tôi bằng nước đâu. Nhưng mà tôi nhất quyết phải thắng trận này” - Trung lại trót thêm rượu - “Rượu ngon. Đêm nay càng uống càng tỉnh mới chết chứ!”.

“Tôi sẽ xin theo mũi của ông”.

“Thôi, con lạy cha. Cha mà có gì thì chết tại con”.

“Ờ quê mình giờ bà con chắc chuẩn bị đón tết rồi hả? Tự nhiên tôi thèm nhám nháp chút hương vị bánh phồng, ngay bây giờ

“Ông cứ xin đi theo mũi nào kha khá. Người ta đồn thổi chứ tại tôi đánh đấm bết bát lắm”.

“Nhưng mà thời buổi súng đạn này bà con mình sống còn cực, nói gì chuyện ăn tết...”.

“Nếu ông có đi thì bám theo đít thằng ư nhẩy mũi, nó khéo xoay trở lắm. Đừng đi theo tôi, hồng hên. Đi theo tôi sau này về viết báo cứ bốc tướng tôi lên thì khổ. Tôi thích sống thoải mái với mình. Để sáng nhờ má Tám kiếm vài chục bánh phồng ra trận tại mình ngồi nhám nháp chơi. Chiến tranh cứ lôi tôi mình đi vùn vụt, không còn thời gian mà nghĩ về những chuyện hồi xưa. Chúng nó phá tanh bành hết, cả”.

Long ngồi lặng im. Anh cảm thấy lòng đau quay quắt khi mường tượng những nơi mà anh đã đi qua. Từ Tây Ninh, Tháp Mười, Cà Mau, Trà Vinh.. đâu đâu anh cũng thấy cây cối ngã rạp, xác xơ và những hố bom sâu hoắm, trông như những vết thương lở loét, tấy mủ trên da thịt. Và cái quê hương Long Mỹ của anh và Trung cũng không nằm ngoài cảnh tượng ấy.

Trung khẽ vận mình, những đốt xương kêu răng rắc. Một vài loài chim ăn đêm vỗ cánh xào xạc ngoài vườn. Đêm sắp bước vào trận đánh sao yên tĩnh lạ thường. Trung nhẹ nhàng chồm người tới vận cho ngọn đèn Huê Kỳ sáng hơn một chút. Đoạn, anh nói:

“Buồn. Nhưng mà chiến tranh nó cũng để nhiều chuyện vui lắm. Không có chuyện vui thì chắc gánh mình chết héo, không sống nổi trong rừng rú và ăn thì toàn bom, thở thì toàn mùi súng đạn. Có một chuyện có chết tôi cũng không quên. Lần ấy, đi điều nghiên để bọ Cái hạm đội nhỏ trên sông Giồng Trôm, tôi phải sống trên đọt dừa cả tháng trời. Thấy vậy, má Bảy chọc, Việt cộng tại bấy tối ngày trên tuột xuống, dưới hách lên, con gái nó thấy nó sợ, ế vợ cả bày cho coi. Nếu mày bị ế thì về đây má gả con gái cho. Mày là thằng Việt cộng coi có vớ bảnh, chỉ cái tội nhậu quậy quá. Sau trận này về tôi chắc bỏ rượu luôn, nếu có uống cũng vừa phải. Đò của ông cũng khá đó, Long. Con gái của má Bảy theo văn công tốt trong miệt Cà Mau. Cổ tên Bé Hai. Để tôi nói má Bảy gả cho ông. Nhưng nhớ là đừng leo dừa hoài, cô ấy sợ...”.

Long phì cười:

"Khoán con gái tôi yếu bóng vía lắm, không được tài hoa như ông".

"Họ như một cái bát có hàng rào điện tử phòng thủ từ xa. Cho nổ sụm cái hàng rào ấy là coi như xong".

"Thì biết vậy nhưng cũng không phải dễ".

"Ông đàn hát cũng khá lắm mà. Con gái thích nghe đàn ông hát. Tôi mới thuộc bài này hay lắm nhưng giờ khuya rồi hát rùm beng má Tám chứ. Hẹn ông khi khác. Ở R có ai viết bài hát nào mới ông nhớ chép gởi về tôi. Chiến tranh mà, không có văn nghệ thì buồn lắm. Bước vào trận này sao tôi hồi hộp quá, giống như một anh lính mới ra trận lần đầu vậy. Ông không biết chứ hồi nhận nhiệm vụ đầu tiên, bơi trên sông giữa khuya tôi cũng run lắm, cứ nghĩ ngợi lan man toàn chuyện bá láp. Nào là thỉnh linh có một con cá sấu tấp mình một cái phập thì sao? Nào là có một con cá mập lạc biển vào đây nó bụm mình một cái?... Đêm khuya ngoài sông coi vậy chứ ghê lắm. Rồi tự nhiên tôi mắc tè. Tè trên bờ thì dễ nhưng dưới sông coi vậy mà khó tè. Tè được cũng mất thời gian khá lâu. Con khỉ. Đến mấy trận sau thì quen rồi, quen như mình đi ăn đám giỗ vậy".

"Tôi hồi hộp còn hơn ông. Hy vọng mình thắng, tôi sẽ vù về Long Mỹ ngay" - Long vắn một điệu Mỏ Cày - "Rồi tôi sẽ viết văn. Nhất định là tôi sẽ viết văn. Dân Bến Tre mình viết văn ở trên R nhiều lắm. Ông có biết Lê Anh Xuân không? Biết hả! Biết Chim Trắng không? Biết hả?".

Trung gật đầu:

"Bữa hôm cánh vẽ vờ có đến chỗ tôi. Cánh Lê Lam, Lê Dân ấy mà. Nể lắm tôi mới chịu ngồi cho họ vẽ. Chim Trắng thì tôi mê nhất bài "Gởi mẹ Lương Hòa" - Trung dứt lời, khe khẽ ngâm vài đoạn thơ. Rồi anh nói - "Anh hùng gì gì cũng rơi nước mắt khi nghĩ về mẹ. Trước mỗi trận đánh tôi đều để dành vài giây để nhớ lại tất cả những gì xảy ra trong cuộc đời mình. Nói thật với ông, lòng tôi có vẻ ủy mị vậy chứ tôi không dao động gì đâu. Con người ta nào phải là gỗ là đá. Tôi cũng là một con người. Nói tôi nhậu quậy tôi chịu nhưng nói tôi ủy mị, mềm yếu tôi không hài lòng lắm đâu. Có nhiều người nói tôi có máu văn nghệ, không làm được chuyện gì lớn. Con khỉ. Tôi ghét mấy người ngồi trên bờ mẩu, cứ chờ cho người ta cuộc đất xong rồi chê cuộc không thẳng lối, không trật tự không đẹp. May là trong trung đội tôi anh em đều tốt đều hết mình cho công việc. Ai nói gì về tôi chắc ông làm nghề đó cũng rõ...".

"Nhưng mà tôi hiểu ông".

"Gặp lại ông, tôi mừng, nói hơi nhiều, có gì ông bỏ qua cho".

"Mấy thuở tụi mình mới có dịp lại rai với nhau, nhất là trong thời buổi loạn lạc này. Tôi còn muốn thức tới sáng. Không có gì thú vị bằng nhậu đến sáng trên chính quê mình.

"Để rồi ông về đồn đăi nói nhậu nguyên đêm với tôi cho tôi bị chửi nữa" - Trung nửa đùa nửa thật - đến tai cô ấy, cổ sẽ giận tôi, đuổi tôi đi cho coi".

"Thì ông kiếm cái tàu lớn nào đó cho nó nổ tung lên thì nàng của ông hết giận chứ gì. Không chừng đó là món quà cưới tốt nhất mà tôi biết. Ờ, mà nàng của ông tên gì, sao ém kỹ dữ vậy?".

Trung cười, nụ cười hiền hậu. Anh rút một hơi thuốc dài rồi mới thủng thỉnh nói:

"Gió chương năm nay lớn bộn. Thôi, ông biết, tên cổ làm chi. Con khỉ. Để rồi chiến thắng trận này tôi sẽ tổ chức cưới cổ. Tổ chức ngay trên sông Bến Tre hân hoan. Khi ấy ông biết tên cổ cũng chưa muộn. Ít bữa nữa thôi mà. Tôi sẽ rước dâu toàn bằng xuồng cho ông coi. Cổ cho tôi hôn 33 cái thì nhất định tôi sẽ kiếm đủ 33 chiếc xuồng để rước dâu cho ông coi.

Do có sự yêu mến anh hùng đặc công thủy Hoàng Lam, ngoài phần hư cấu, tôi cố mượn phần lớn chi tiết, sự kiện, tên thật và một số địa danh cụ thể để hình thành truyện này (Trung là tên thật của anh hùng Hoàng Lam. Anh đã anh dũng hy sinh trong chiến dịch Tết Mậu Thân và đã được truy tặng Anh hùng lực lượng vũ trang).